

a představou, týkalo se to pouze Michaela, doktorky Warschewské a mě. Neměl jsem žádný důvod zpochybňovat zprávy o jejich účinných vystoupeních u soudu v posledních týdnech. Sarit platila za odbornici při obhajobě svých soudních procesů. Věšinou se jí podařilo nalézt trhliny v obhajobě protistrany a pro své klienty (a pro sebe) získat značné finanční částky.

Bylo její přesvědčení o intrikách namířených proti ní skutečně neofřesitelné? Tohle byla v mých očích krajně důležitá otázka, protože pokud Sarit trpěla bludnými představami, sotva bych jí mohl pomoci psychoanalytickou léčbou. Úspěch takové terapie závisí na schopnosti pacienta revidovat své strnulé závěry; měl by být schopen připustit zárodky nových úhlů pohledu. Pravý blud je pevně usazený a nedá se zahnat pouhými slovy – ustrnutí se naproti tomu dá za jistých okolností změkčit, jak ještě uvidíme. Proti bludu nicméně existuje velmi účinná medikamentózní léčba.

Musel jsem tedy nejprve zjistit, zda Saritino podezírání už dosáhlo bludné jistoty.

„Sarit, nakolik jste přesvědčená o tom, že se podílím na spikleneckví paní doktorky Warschewské a Michaela proti vám? Považujete za určitých okolností za možné, že proti vám nekuji žádné pikle a že jsem nezneužil vaší důvěry?“

„Upřímně řečeno si tím nejsem úplně jistá. Někdy si myslím, že pro mne chcete to nejlepší, a pak zase ne.“

To byla dobrá zpráva. Pokud je pacient o svém bludu zcela přesvědčen, pak je hranice mezi nedůvěrou a psychózou překročena. Pokud pochybuje, je možné ho ještě přivést k tomu, aby nahlédl svůj omyl, což ale zpravidla není nikterak snadné. Lidé s paranooidními sklony jsou často mistry ve slovním souboji.

Zhluboka jsem se nadechl: „Předpokládejme, že jsem vás skutečně chtěl poškodit. Jaký bych k tomu měl důvod? Na čem bych měl zájem?“

„Co to s tím má společného?“

„Jste právníčka. Musíte přece vědět, že to spolu souvisí. Někdo, kdo měl možnost a prostředky provést nějaký čin, ještě není usvědčen. Musel k tomu také mít nějaký motiv. Jaký by mohl být můj motiv?“

„To přece není moje věc. Vy jste můj terapeut, ne já!“

„Ano, v tom máte bezpochyby pravdu. Já jsem váš terapeut. Ale je tu ještě něco, čemu úplně nerozumím. Pokud mě vážně podezíráte, že jsem zapletený do nějakých intrik proti vám, proč ke mně nadále chodíte?“

Sarit posmutněla a přemýšlela.

Po krátké přestávce řekla: „Možná ... možná proto, že nemám jinou volbu. Nemám sílu hledat jiného terapeuta. Terapeuti mě stejně chtějí jen využívat. Už několikrát jsem podstoupila terapeutickou léčbu, ale vždycky jsem byla zklamaná a přerušila jsem ji, protože se mi zdálo, že dotyčný terapeut si ze mě dělá jen legraci, nebo se mnou začal flirtovat, anebo mi chtěl nějak jinak škodit. Vám nemohu kromě vašeho přátelství s doktorkou Warschewskou nic vytknout. Možná vás obviňuji jenom proto, abyste moje podezření vyvrátil.“

„Dobře, to velmi rád slyším. Podívejme se teď na věc ještě jednou z hlediska závažnosti. Jaké mám šance, že jsem nevinný? Padesát ku padesáti? Nebo devadesát k deseti?“

Tímto způsobem jsem začal Sarit konfrontovat s jejími paranooidními podezřeními. Chtěl jsem jí vzít možnost, aby se mnou nevědomky hrála dvojí hru: pokračovat v terapii u mě, jako by všechno bylo v pořádku, ale zároveň mě považovat za nepřítele, který proti ní intrikuje. Kdyby byla zajatkyň svého bludu, nepodařilo by se mi to.

„Řekněme, že z osmdesáti procent jste v pořádku a z dvaceti procent podezřelý.“

„To nejsou špatná čísla. Chtěl bych vám něco navrhnout: V příštích několika dnech se chovejte tak, jako byste mi stoprocentně věřila. Dejte mi příležitost a těch dvacet procent na určitou dobu škrtněte. Podstupte to riziko. Prostě si myslte, že vás vaše intuice klame, že proti vám žádné intriky neexistují a že bych se ostatně na něčem takovém nikdy nepodílel.“

„Ale proč tedy vy a ta Warschewská...“

„Okamžik, Sarit. Vím, že vás dnes nemohu přesvědčit. Na všechno, co vám předložím, najdete protiargument. To, co potřebujeme, je důvěra. Musíte mi věřit, i když vím, jak je to pro vás těžké. Zkuste to teď zprvu jen pár dní. Pokud sama sobě dovolíte chovat se tak, jako byste mi věřila,